

Eene gedachte op oudejaarsavond – J.J. Cremer.

Handschrift in de Koninklijke bibliotheek. Gedateerd Driel, [1851].

Vanaf de Romantische werken in 1881 verschenen onder de titel: Gedachte op den laatsten avond van een droevig jaar.

Het reizen met de trein wordt vergeleken met de reis van het leven. Met passagiers die in- en uitstappen.

1e druk in: Almanak voor het schoone en goede 1852. Amsterdam: A. Jager, 1852. p. 31-34.

2e druk in: Lentebleden: proza en poezij ...[et al]. Amsterdam: A. Jager, [1852]. p. 31-34.

3e druk in: Het orgel gedichtjes, gelegenheidsstukken. Amsterdam : D. Noothoven van Goor, 1881. Romantische werken no. 14. p. 99-100

4e druk in: De lelie van 's-Gravenhage. Leiden: A.W. Sijthoff, ca. 1888. 6e druk. p. 174-175. Onderdeel van Gelegenheidsstukken dat als apart deel is toegevoegd aan de roman. Vijftig-cents-editie, no.22.

5e druk in: De lelie van 's-Gravenhage. Leiden: A.W. Sijthoff, ca. 1890. 7e druk. p. 174-175. Onderdeel van Gelegenheidsstukken dat als apart deel is toegevoegd aan de roman. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

6e druk: De lelie van 's-Gravenhage. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [1917]. 7e druk. p. 174-175. Romantische werken, blauwe serie.

7e druk: De lelie van 's-Gravenhage. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [c.a. 1920]. 8e druk. p. 174-175. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

8e druk: De lelie van 's-Gravenhage. Leiden: A.W. Sijthoff, [1920]. 8e druk. p. 174-175. Vijftig-cents-editie, no. 22.

9e druk: De lelie van 's-Gravenhage. Z.pl., Tredition classics, april 2013. ISBN 10: 384954236X ISBN 13: 9783849542368. paperback 9783849539993. ISBN 10: 384954236X ISBN 13: 9783849542368.

10e druk: De lelie van 's-Gravenhage (Nederlandse editie) Kindle-editie. ASIN : B00OAM12D8 Publicatiedatum: 10 oktober 2014. Afdruk lengte : 501 p. bron ISBN : 384954236X

11e druk: De lelie van 's-Gravenhage. Z.pl., Hardpress, 2016. Kindle edition. Epub. 606 p. Asin: B018P JW83E.

12e druk: De lelie van 's-Gravenhage en andere verhalen. Z.pl., Project Gutenberg, 2020. Ebook 1230004329213. Digitale herdruk van de 7e druk.

Handschrift:

1852. Een gedrukte of oudgedrukte. 134 B 11 / 5 ↓

De expeditie van den grootvorst
waarmede mij alles reizen schijnt,
drukt mij hese langre tus meed, teel-
heid en vooruitgang te beoogen,
Wat halen de Engelse en Russische
Spanninge maatschappijen bij die on-
aanproode snelheid der Tijd maats-
chappij.

En een de vane landtroest die
mij paspende soeket het voneg het
Da Hvals veed ~~de~~ dancapote en sombere
gedeel te der geteel reis

De lucht was zwant,
T Verschiek in neveltoos!
Het Landschap van den glad
der hene zon vertoken.
De vogles ~~toesal~~ du niet
maar vloten van den wind
De voneg meden schier
door ~~de~~ sliksomvoneg verblind
En ~~toesal~~ opgeval
Door zwant dan de slagen.

En geliktig als men al vane
meer tus ver getamen is, ons meete
toos voneg en kunnen niet voneg
dan voneg voneg. Het voneg
op reis is lichte dat afstapen van lene

De voneg
De hene op betee duren voneg dan het teel
schier voneg.

Almanak voor het schoone en het goede 1852:

EENE GEDACHTE

OF

OUDEJAARSAVOND.

De Bestuurder van den Spoortrain, waarmede wij allen reizen, ðchijnt mij jaarlijks al meer en meer snelheid en vooruitgang te beoogen. Wat halen de Engelsche en Deutsche Spoorweg-Maatschappijen bij de onverpoosde snelheid, waarmede de Tijd ons met zich voert.

't Was eene droeve landstreek, die wij voorbijgingen sedert het vorige Station; ja, 't was wel het droevigste en somberste gedeelte der geheele reize. De lucht was zwart; 't verschiet lag in een' donkeren nevel; het liefelijk gekweel der vogelen deed zich niet hooren; hunne reine zangen waren door den stormwind weggeloeid; — maar bovenal mogten wij droevig voor ons nederzien, toen een lieve reisgenoot ons had verlaten, toen hij de plaats

34 EENE GEDACHTE OP OUDEJAARSAVOND.

in deze streken; wij weten niet, hoe lang de sterke machine ons nog zal medevoeren; wij kennen de plaats niet, waar wij moeten afstappen, en kunnen evenmin den juisten tijd bepalen, waarin wij met een ander voertuig naar ons eeuwig verblijf zullen worden overgebracht. Daarom is de Waakzaamheid nuttig en noodzakelijk. Laat ons niet insluimeren op de donsige kussens; indien wij sliepen, zouden wij onze ware bestemming niet bereiken, en in eene plaats aankomen, waar wij niet te huis behooren. Hoe nuttig zijn de schokken, — hoe goed is het, dat nu en dan een lieve togtgenoot ons verlaat! Ziet, daardoor blijven wij wakker; daardoor worden wij tot waakzaamheid gewekt. Moet men niet met verlangen het onbekende Land te gemoet gaan? Wilt gij liever slapen dan het schoone aanschouwen?

Zijt dan tevreden en waakt. — Verlaat den wagen niet, voordat gij geroepen wordt. — Vrij vermoeije u de reize. — Na uwe aankomst vindt gij rust — *rust en vrede!*

Driel.

J. J. CREMER.

De gids, 1852:

Goede? Over 'Eene gedachte op Oudejaarsavond' van J.J. Cremer, mogen we vast niet even gunstig oordeelen: het stukje is te metaphoriesch, te overdragtelijk; - *omnis comparatio claudicat*, maar deze strompelt en hinkt, dat ze schier van de been raakt; 't gekozen beeld, dat noch jong is, noch frisch, mist tevens de lenigheid,

Vaderlandsche Letteroefeningen 1852:

[p. 43]

In proza bevat het boekken eene overdenking van M. COHEN STUART, bij SCHEFFER'S: CHRISTUS *Remunerator*; *Kerstgedachten* van ELIZ. JOH. HASEBROEK, een klein opstel, eenvoudig, innig, waar; dat naar onze schatting de mééste waarde heeft, van al 't geen de gewaardeerde schrijfster ditmaal heeft bijgedragen; eene *gedachte op Oudejaarsavond* van J.J. CREMERS; VOORTS twee Novellen: van T. VAN WESTRENE WZ., *eene*

De tijdspiegel, jrg. 9, 1852:

den schilder weet op te merken. J.J. Cremer, 'Eene gedachte op het Oude jaar,' heeft eene goede strekking; maar bezit bij het gemis aan het nieuwe het gebrek van menige oude gedachte - dat van te hyperbolisch te zijn. Daarentegen verraadt

Laatst bijgewerkt: 5 februari 2024.

www.jacobcremer.nl